

***Навчально-методичні
матеріали***

Петровська Ірина Ігорівна

***ІНФОРМАЦІЙНО ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРАВАЗАСТОСОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ***

***(методичні вказівки до підготовки практичних та лабораторних
занять студентів магістратури заочної форми навчання)***

Івано-Франківськ, 2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

навчально-науковий юридичний інститут

*кафедра конституційного, міжнародного та адміністративного
права*

ПЕТРОВСЬКА ІРИНА ІГОРІВНА

***ІНФОРМАЦІЙНО ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРАВАЗАСТОСОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ***
*(методичні вказівки до підготовки практичних та лабораторних
занять студентів магістратури заочної форми навчання)*

Івано-Франківськ, 2018

УДК 340.11

ББК 67.9 (4 УКР) 304.3+67.304.3

П 30

Рекомендовано до друку Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол ___ від ___ грудня 2017 року)

Рецензенти:

- доктор юридичних наук, доктор історичних наук,
професор, голова Тисменицької міської ради,

Сворак Степан Дмитрович

- канд. юрид. наук, викладач кафедри
конституційного, міжнародного та
адміністративного права

Пташник Ірина Романівна

П 30 Петровська І.І. Інформаційно-правове забезпечення правозастосовчої діяльності : методичні вказівки для підготовки до практичних та лабораторних занять студентів заочної форми навчання. Івано-Франківськ, 2018. 22 с.

Розроблені на основі навчального плану та призначені для підготовки до практичних занять студентів.

В посібнику викладені методичні рекомендації для підготовки кожної з тем спецкурсу, література та нормативно-правові акти, завдання до семінарських занять, контрольні питання. До кожної теми поданий перелік літератури, до якого включена монографічна література та інші наукові джерела по темі, що забезпечують поглиблений аналіз відповідних питань.

Посібник призначений для студентів, аспірантів, викладачів.

© Петровська І.І., 2018

© Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2018

ВСТУП

Методичні вказівки з навчальної дисципліни «Інформаційно-правове забезпечення правозастосовчої діяльності» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра напряму підготовки «Право», спеціальності «Правознавство». Даний навчальний курс передбачає детальне ознайомлення студентів з такими явищами суспільного життя як інформація, її джерела, форми і методи доступу до інформації, інформаційна безпека, інформаційне законодавство тощо.

Потреба в систематизації та аналізі знань про інформацію обумовлена швидким розвитком інформаційно-телекомунікаційних технологій, формуванням інформаційного суспільства та нового підвиду культури – інформаційної культури. Особливістю інформаційного права на сучасному етапі є і те, що його норми мають сприяти забезпеченню балансу між інтересами суспільства, яке вимагає безперешкодного доступу до інформації та інтересами власника комерційної інформації, публічної інформації, носія особистої інформації, які не бажають її розголошення.

Інформатизація адміністративної та організаційної діяльності сьогодні сприяла перегляду сутності категорії «документ» та впровадженню електронного документообігу, електронного цифрового підпису, механізм використання яких потребує конкретизації. Інформаційне право тісно взаємодіє з цивільним правом, адміністративним правом, трудовим правом та іншими галузями права. Зокрема, основна категорія інформаційного права – інформація – є категорією цивільного права. Правовий режим інформаційної діяльності (створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорона та захист) з окремими видами інформації (конфіденційна, службова, таємна, публічна) визначається нормами адміністративного права, інформаційна діяльність з особистою інформацією працівників (службовців) вивчається нормами трудового права, діяльність з статистичною інформацією входить в систему механізму контролю (моніторингу) суспільних відносин з боку суб'єктів публічного права.

На правове регулювання інформаційної діяльності в Україні значний вплив мають і норми міжнародного законодавства. Важливою умовою успішного засвоєння студентами змісту дисципліни є не тільки ознайомлення з системою законодавства, а й формування навичок практичного опрацювання нормативних актів, дослідження динаміки їх зміни та оновлення.

За природою правового походження, як комплексна галузь національного права України, інформаційне право має як приватноправову і публічно-правову природу. Тобто, норми інформаційного права формуються як на публічному (державному), так і на приватному рівнях регулювання суспільних відносин.

Метою вивчення курсу «Інформаційно-правове забезпечення правозастосовчої діяльності» є систематизоване вивчення порядку та особливостей правового регулювання інформаційної діяльності, правові засади її здійснення в сучасному інформаційному суспільстві.

Предметом вивчення спецкурсу «Інформаційно-правове забезпечення правозастосовчої діяльності» є правові норми, які охоплюються цією новою галуззю права.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Інформаційно-правове забезпечення правозастосовчої діяльності» є:

- ознайомлення студентів зі змістом, суттю основних категорій інформаційного права;
- формування у студентів знань теоретичних та історичних основ інформаційної діяльності;
- формування уміння практичного використання норм інституту інформаційного права на практиці;
- формування навичок практичного опрацювання інформаційно-правових документів, дослідження динаміки їх зміни та оновлення;

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти у результаті вивчення дисципліни повинні:

знати:

- базові поняття інформаційного права;
- структуру та особливості інформаційних правовідносин;
- сутність та форми інформаційної діяльності;
- загальні засади, принципи та порядок захисту особистої інформації;

- сутність та особливості впровадження в Україні електронного документообігу, особливості правового регулювання електронного цифрового підпису;

- систему джерел інформаційного права;

- тенденції розвитку правового регулювання інформаційної діяльності в Україні та світі;

вміти:

- знаходити серед джерел інформаційного права ті правові норми, які регулюють конкретні правовідносини при здійсненні інформаційної діяльності;

- здійснювати юридичну кваліфікацію інформаційних правопорушень;

- використовувати надані законодавством можливості для захисту своїх прав в сучасному інформаційному суспільстві.

Підготовка до практичних занять

Завдання для практичних занять з курсу розроблено відповідно до програми та навчального плану дисципліни. Для опрацювання курсу важливо забезпечити правильну організацію як безпосереднього проведення практичних занять, так і самостійної роботи студентів при підготовці до них. При цьому, основною метою є глибше, детальніше розуміння норм інформаційного законодавства, їх теоретичного підґрунтя, системний аналіз механізмів реалізації, вміння тлумачити і застосовувати фінансово-правові приписи.

До кожної теми пропонується перелік наукової літератури, ознайомлення з якою сприятиме правильному та ґрунтовному засвоєнню теми. Також, наводиться перелік нормативно-правових актів, які становлять необхідну законодавчу базу регулювання інформаційних правовідносин.

До всіх тем практичних занять подається перелік питань, які будуть розглядатися, а також контрольні питання, відповідь на які вимагає від студентів самостійно мислити в площині теми, яка ними вивчається. До ряду тем включені практичні завдання (тести, задачі), які передбачають юридичний аналіз відносин, кваліфікацію юридичних фактів, вирішення правових конфліктів, конкретних ситуацій. Для правильного виконання таких завдань, студентам необхідно, в першу чергу, проаналізувати коло відносин, які склалися, та вибрати правові норми, що підходять для врегулювання в даному випадку. Якщо від студентів вимагається здійснення правової кваліфікація, необхідно провести юридичну оцінку фактичних обставин справи шляхом віднесення конкретного випадку до сфери дії певних юридичних норм. Відповідь на задачі, в яких пропонується розв'язати конкретну проблемну ситуацію, повинна бути обґрунтованою, з посиланням на норми законодавства.

При підготовці до практичних занять, студентам рекомендується робити певні нотатки чи розгорнуті плани відповіді по кожному питанню. Також, з врахуванням індивідуальних здібностей, слід у найбільш зручній формі підготувати відповіді на контрольні питання та практичні завдання. Зокрема, занотувати формулювання відповідей в зошиті, вказати номери статей, їх положення. При розв'язанні практичних завдань необхідно записувати відповіді на

задачі, тести, правові висновки по справі, для того, щоб надати змогу викладачу оцінити рівень підготовки до заняття та засвоєння матеріалу.

Виконання лабораторних робіт

Відповідно до Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, *лабораторне заняття* - вид навчального заняття, на якому студент під керівництвом викладача особисто проводить натуральні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни, набуває теоретичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, методикою експериментальних досліджень в конкретній предметній галузі.

Для інформаційно-правового забезпечення правозастосовчої діяльності вагомим значення мають практичні навички розробки на написання документів, тому лабораторні роботи по цій навчальній дисципліні полягають у написанні та складанні кожним студентом процесуальних документів.

Кожна лабораторна робота оформляється на листках формату А4. При цьому студенти можуть писати лабораторні як від руки так і в друкованому вигляді (за наявності можливості їх надрукувати). Також лабораторна робота може виконуватись як в під час заняття згідно розкладу, так і (за умови, коли студенти не встигають завершити її) у час відведений для самостійної роботи студентів.

Лабораторні заняття обліковуються окремою графою в журналі обліку занять академічної групи і виставляється оцінка за 5-ти бальною шкалою.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ №1, 2

ТЕМА 3. Інформаційне суспільство та інформаційна безпека.

Інформаційна культура. Інформатизація в Україні.

ТЕМА 5. Основні правові засоби отримання громадянами інформації (характеристика використання інформації з різних джерел)

Для підготовки до семінарського заняття студентам необхідно визначити зміст таких понять як «інформаційне суспільство», «інформаційна безпека», «інформаційна культура», «інформатизація».

Варто також з'ясувати які особливості формування інформаційного суспільства в Україні, як відбувається процес інформатизації, які заходи вживаються для забезпечення інформаційної безпеки.

Дане семінарське заняття курсу присвячено характеристиці основних правових засобів отримання інформації з різних джерел. Студентам необхідно визначити та проаналізувати правові засоби отримання громадянами інформації.

Для підготовки варто опрацювати законодавство, яке визначає порядок доступу до різних джерел інформації, зокрема з архіву, з бібліотеки, з інтернету, до засобів масової інформації (ЗМІ).

Питання для обговорення:

1. Поняття та ознаки інформаційного суспільства.
2. Інформаційна культура. Інформаційний суверенітет та його гарантії.
3. Державна інформаційна політика в Україні та державне управління сферою інформаційних відносин як основа для функціонування інформаційного суспільства в Україні.
4. Організаційно-правові засади захисту інформації в інформаційних системах.
5. Сутність інформаційної безпеки. Механізм інформаційної безпеки.
6. Інформатизація в Україні.
7. Інформаційний запит та звернення громадян. Порядок надання інформації за запитами, усними та письмовими зверненнями громадян. Плата за послуги з надання інформації.
8. Правові підстави відмови громадянам у доступі до інформації.

9. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності щодо порушення права громадян на доступ до інформації.
10. Доступ до інформації через друковані засоби масової інформації. Забезпечення доступу до інформації за допомогою аудіовізуальних ЗМІ та інформаційних агентств.
11. Доступ до інформації з бібліотечних ресурсів.
12. Доступ до інформації в архівах.
13. Особливості доступу громадян до інформації через мережу «Інтернет»

Контрольні питання:

1. Розкрийте зміст поняття «інформаційна безпека».
2. Назвіть форми інформаційної діяльності.
3. Дайте визначення поняття «використання інформації»
4. Які складові елементи інформаційної культури?
5. Дайте визначення поняття «інформаційна система».
6. Які складові елементи механізму інформаційної безпеки?
7. Назвіть основні напрямки інформатизації в Україні.
8. Назвіть види ЗМІ.
9. Які підстави відмови у доступі до інформації?
10. Розкрийте зміст поняття «інформація з обмеженим доступом»
11. Які строки надання інформації за запитом, усними та письмовими зверненнями громадян?

Практичне завдання: напишіть процесуальний документ з оскарженням відмови у доступі до інформації або процесуальний документ з оскарженням несвоєчасного надання публічної інформації (використовуючи *Кодекс адміністративного судочинства України*).

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ:

Лабораторна робота №1

Напишіть запит на отримання публічної інформації (можна використати зразок з офіційного сайту Міністерства Юстиції <http://www.minjust.gov.ua/public>)

Лабораторна робота №2

Напишіть процесуальний документ з оскарженням відмови у доступі до інформації або процесуальний документ з оскарженням несвоєчасного надання публічної інформації (використовуючи *Кодекс адміністративного судочинства України*).

Тестові завдання:

1. Інформація – це..
  - а) будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді;

б) будь-які дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях;

в) будь-які відомості та/або дані, які можуть бути відомі свідкам, експертам;

г) відомості та/або дані, які можуть бути відому слідчому.

2. Публічна інформація - ...

а) це відображена та задокументована інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, не передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень незаконно, інших розпорядників публічної інформації;

б) це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених Законом;

в) це інформація, що була отримана або створена в процесі реалізації владних повноважень розпорядників публічної інформації;

г) це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що не була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків;

3. Об'єктом інформаційних відносин є...

а) власність;

б) інформація;

в) ідентифікація;

г) відносини.

4. Право на доступ до публічної інформації гарантується:

а) обов'язком розпорядників інформації надавати та оприлюднювати інформацію, крім випадків, передбачених законом; визначенням розпорядником інформації спеціальних структурних підрозділів або посадових осіб, які організують у встановленому порядку доступ до публічної інформації, якою він володіє;

б) максимальним спрощенням процедури подання запиту та отримання інформації; доступом до засідань колегіальних суб'єктів владних повноважень, крім випадків, передбачених законодавством;

в) здійсненням парламентського, громадського та державного контролю за дотриманням прав на доступ до публічної інформації; юридичною відповідальністю за порушення законодавства про доступ до публічної інформації;

г) всіма вищенаведеними засобами.

5. Доступ до інформації забезпечується шляхом:

а) систематичного та оперативного оприлюднення інформації: в офіційних друкованих виданнях; на офіційних веб-сайтах в мережі Інтернет; на інформаційних стендах; будь-яким іншим способом;

б) надання інформації за запитом на інформацію;

в) витребування електронних ресурсів;

г) варіанти а) і б).

6. Інформацією з обмеженим доступом є:

а) конфіденційна інформація;

б) таємна інформація;

в) службова інформація;

г) всі вищезазначені види.

7. Обмеження доступу до інформації здійснюється відповідно до закону при дотриманні сукупності таких вимог:

а) виключно в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя; розголошення інформації може завдати істотної шкоди цим інтересам;

б) інформація містить відомості про забруднення навколишнього природного середовища;

в) шкода від оприлюднення такої інформації переважає суспільний інтерес в її отриманні;

г) варіанти а) і в).

8. Конфіденційна інформація – це...

а) інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень, та яка може поширюватися у визначеному ними порядку за їхнім бажанням відповідно до передбачених ними умов;

б) інформація, доступ до якої заборонено державою, та яка може поширюватися за бажанням особи;

в) інформація, доступ до якої не обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень, та яка не може поширюватися у визначеному ними порядку за їхнім бажанням відповідно до передбачених ними умов;

г) інформація, доступ до якої обмежено суб'єктам владних повноважень, та яка не може поширюватися у визначеному ними порядку за їхнім бажанням відповідно до передбачених ними умов.

9. Таємна інформація – це...

а) інформація, доступ до якої обмежується відповідно до Закону, розголошення якої може завдати шкоди особі, суспільству і державі;

б) яка містить державну, професійну, банківську таємницю, таємницю досудового розслідування та іншу передбачену законом таємницю;

в) варіанти а) і б).

г) інформація, доступ до якої є публічним.

10. Захист інформації – це ...

а) сукупність правових, адміністративних, організаційних, технічних та інших заходів, що не забезпечують збереження, цілісність інформації та належний порядок доступу до неї;

б) сукупність правових, адміністративних, організаційних, технічних та інших заходів, що забезпечують збереження, цілісність інформації та належний порядок доступу до неї;

в) сукупність правових, адміністративних, організаційних, технічних та інших заходів, що забезпечують збереження, цілісність інформації та належний порядок доступу до неї;

г) сукупність правових, адміністративних, організаційних, технічних та інших заходів, що забезпечують фрагментованість, обмеженість інформації та обмежують доступ до неї.

11. Суб'єктами відносин у сфері доступу до публічної інформації є:

а) запитувачі інформації - фізичні, юридичні особи, об'єднання громадян без статусу юридичної особи, крім суб'єктів владних повноважень;

б) розпорядники інформації - суб'єкти, визначені у Законі;

в) структурний підрозділ або відповідальна особа з питань запитів на інформацію розпорядників інформації;

г) всі вищезазначені суб'єкти.

12. Запит на інформацію - це ...

а) прохання особи до розпорядника інформації надати публічну інформацію, що знаходиться у його володінні;

б) прохання особи до розпорядника інформації видалити публічну інформацію, що знаходиться у його володінні;

в) заява на отримання пенсії;

г) скарга на суб'єкта владних повноважень.

13. Розпорядник інформації за загальним правилом має надати відповідь на запит на інформацію не пізніше __?__ робочих днів з дня отримання запиту:

- а) п'яти;
- б) десяти;
- в) двадцяти;
- г) тридцяти

14. Запитувач має право оскаржити:

- а) відмову в задоволенні запиту на інформацію; відстрочку задоволення запиту на інформацію;
- б) ненадання відповіді на запит на інформацію; надання недостовірної або неповної інформації;
- в) несвоєчасне надання інформації; невиконання розпорядниками обов'язку оприлюднювати інформацію відповідно до закону; інші рішення, дії чи бездіяльність розпорядників інформації, що порушили законні права та інтереси запитувача;
- г) варіанти а), б), в).

15. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності розпорядників інформації до суду здійснюється відповідно до:

- а) Кодексу України про адміністративні правопорушення;
- б) Кодексу адміністративного судочинства України;
- в) Кодексу законів про працю України;
- г) Податкового кодексу України.

16. Відповідальність за порушення законодавства про доступ до публічної інформації несуть особи, винні у вчиненні таких порушень:

- а) ненадання відповіді на запит; ненадання інформації на запит; безпідставна відмова у задоволенні запиту на інформацію; неоприлюднення інформації відповідно до закону;
- б) надання або оприлюднення недостовірної, неточної або неповної інформації; несвоєчасне надання інформації; необґрунтоване віднесення інформації до інформації з обмеженим доступом; нездійснення реєстрації документів;
- в) навмисне приховування або знищення інформації чи документів;
- г) варіанти а), б), в).

17. Основними видами інформаційної діяльності є:

- а) створення, збирання, одержання, зберігання інформації;
- б) використання, поширення, охорона та захист інформації;
- в) варіанти а) і б);
- г) спотворення, зберігання, захист та обробка інформації.

Література та нормативно-правові акти:
1-8, 10, 20-34, 43-58

Література:

1. Костецька Т.А. Інформаційне право України: навч. посіб. / Тетяна Анатоліївна Костецька . – К .:- Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. – 170 с.
2. Марущак А. І. Інформаційне право України : Підручник / Марущак Анатолій Іванович. К.: Дакор, 2011. 456 с.
3. Основи інформаційного права України: Навч. посіб. / В.С. Цимбалюк, В.Д. Гавловський, В.В. Гриценко та ін.; За ред. М.Я. Швеця, Р.А. Калюжного та П.В. Мельника. К.: Знання, 2004. 274 с. URL : <http://textbooks.net.ua/content/category/21/21/27/>
4. Марущак А. І. Інформаційне право: Доступ до інформації: Навчальний посібник / Марущак Анатолій Іванович. К.: КНТ, 2007. 532 с.
5. Федоров І. О. Кодифікація адміністративно-деліктного законодавства України: Монографія. Запоріжжя: ТОВ «ВПД Запоріжжя», 2006. 144 с.
6. Кормич Б.А. Інформаційне право: підручник / Борис Анатольович Кормич. Харків: БУРУН і К, 2011. 334 с. URL : http://books.google.com.ua/books?id=RY7BcKeSFGMC&printsec=frontcover&hl=uk&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false
7. Синеокий О. В. Інформаційне право України та електронне право високих технологій : [електронний ресурс] (електронний курс лекцій українською мовою) / Олег Володимирович Синеокий; Запорізький національний університет; Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [цифрова мікроформа e-text]. – Запоріжжя: ЗНУ, 2010. 215 ел. с. URL : <http://archive.nbuiv.gov.ua/books/2010/10sovipu.pdf>
8. Жилияєв І. Б. Інформаційне право України: теорія і практика. Монографія / І.Б. Жилияєв. К.: Парламентське видавництво, 2009. 104 с.
9. Іванець Т.М. Інформаційна безпека держави як умова для збереження національного суверенітету. Матеріали дев'ятої міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Сучасна наука в мережі Internet». URL : <http://intkonf.org/ivanets-tm-informatsiyna-bezpeka-derzhavi-yak-umova-dlya-zberezhennya-natsionalnogo-suverenitetu/>
10. Корнійчук О. Реалізація інформаційної політики на регіональному рівні та шляхи підвищення її ефективності [Електронний ресурс]. Демократичне врядування : наук. вісник ЛПІДУ

НАДУ. 2011. Вип. 6. URL :
http://eprints.oa.edu.ua/1102/1/korniychuk_141111..pdf

11. Черевко М.О. Комп'ютерні технології в юридичній діяльності : Навч. посіб. для дистанц. навч., К. : Вид-во «Університет «Україна», 2006. 271 с.

12. Нове антикорупційне та інформаційне законодавство України – можливості для громадян / Проект при підтримці Представництва Фонду Фрідріха Науманна в Україні, 2012. URL :
<http://www.toro.org.ua/activity/46.html>

13. Погребна А. Коментар до Закону України «Про захист персональних даних». Юридичний журнал. 2010. № 7 (97). С. 91-92

14. Пилипчук В. Пріоритети розвитку права і правової науки в інформаційній сфері. Вісник академії правових наук. 2010. №4 (63). С.23-28

15. Полетило К. Інформаційні права і свободи людини та їх судовий захист у конституційних нормах Сполучених Штатів Америки. Право України. 2011. №4. С. 260-266

16. Інформаційне законодавство: збірник законодавчих актів. – У 6 т. / за заг. ред. Ю.С. Шемчушенка, І.С. Чиж. – Т. 4. Інформаційне законодавство країн Європи і Азії. К. : ТОВ «Юридична думка», 2005. 384 с.

Нормативно-правові акти:

17. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. URL :
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

18. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-ХІІ / Верховна Рада України. URL :
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

19. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI / Верховна Рада України. URL :
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>

20. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI / Верховна Рада України. // URL :
<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>

21. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 № 3855-ХІІ / Верховна Рада України. URL :
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>

22. Про електронний цифровий підпис : Закон України від 22.05.2003 № 852-IV / Верховна Рада України. URL :
<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/852-15>

23. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 № 851-IV / Верховна Рада України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/851-15>

24. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів : Закон України від 23.09.1997 № 540/97-ВР / Верховна Рада України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/540/97-%D0%B2%D1%80>

25. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16.11.1992 № 2782-XII / Верховна Рада України URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2782-12>

26. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР / Верховна Рада України. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80>

27. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII / Верховна Рада УРСР. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>

28. Про Концепцію Національної програми інформатизації : Закон України від 04.02.1998 № 75/98-ВР / Верховна Рада України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/75/98-%D0%B2%D1%80?test=XX7MfyrCSgkyLryIZiEWNJ7fHI48Us80msh8Ie6>

29. Про науково-технічну інформацію : Закон від 25.06.1993 № 3322-XII / Верховна Рада України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3322-12?test=XX7MfyrCSgkyLryIZiEWNJ7fHI48Us80msh8Ie6>

30. Про Національну систему конфіденційного зв'язку : Закон України від 10.01.2002 № 2919-III / Верховна Рада України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2919-14>

31. Про Національний архівний фонд та архівні установи : Закон України від 24.12.1993 № 3814-XII / Верховна Рада України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3814-12>

32. Про рекламу: Закон України від 03.07.1996 № 270/96-ВР / Верховна Рада України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80>

33. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації : Закон від 23.09.1997 № 539/97-ВР

34. Про страховий фонд документації України : Закон України від 22.03.2001 № 2332-III / Верховна Рада України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2332-14>
35. Про нотаріат : Закон України від 02.09.1993 № 3425-XII / Верховна Рада України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3425-12>
36. Про першочергові заходи щодо забезпечення доступу до публічної інформації в допоміжних органах, створених Президентом України: Указ Президента України від 5 травня 2011 року № 548/2011. URL : <http://www.president.gov.ua/documents/13542.html>
37. Порядок відшкодування фактичних витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на інформацію, розпорядником якої є Державна виконавча служба України : Затверджено Наказом Міністерства юстиції України 31.07.2013 № 1557/5; Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 1 серпня 2013 р. за № 1299/23831. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1299-13>
38. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X / Верховна Рада УРСР. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
39. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV / Верховна Рада України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
40. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III / Верховна Рада України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
41. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI / Верховна Рада України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
42. Митний кодекс України від 13.03.2012 / Верховна Рада України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
43. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII / Верховна Рада УРСР // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
44. Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації: Указ Президента України від 05.05.2011 № 547
45. Питання виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» в Секретаріаті Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органах виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 25.05.2011 № 583

46. Про затвердження граничних норм витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на інформацію: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 липня 2011 року № 740

47. Про затвердження форм для подання запиту на отримання публічної інформації : Наказ Міністерства юстиції України від 26.05.2011 № 1434/5

48. Про затвердження Порядку складення та подання запитів на публічну інформацію, розпорядником якої є Міністерство юстиції України: Наказ Міністерства юстиції України від 08.06.2011 № 1521/5

49. Питання виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» в Міністерстві юстиції: Наказ Міністерства юстиції України від 08.06.2011 № 1522/5

50. Про затвердження Інструкції про порядок обліку, зберігання і використання документів та інших матеріальних носіїв, які містять відомості, що становлять службову інформацію у Міністерстві юстиції України: Наказ Міністерства юстиції України від 08.06.2011 № 1536/5

51. Про затвердження Переліку відомостей, що становлять службову інформацію у Міністерстві юстиції України: Наказ Міністерства юстиції України від 08.06.2011 № 1537/5

52. Про затвердження Переліку видів публічної інформації, розпорядником якої є Міністерство юстиції України: Наказ Міністерства юстиції від 4 жовтня 2011 року № 3116/5

53. Про затвердження Розміру фактичних витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на інформацію, розпорядником якої є Міністерство юстиції України, та Порядку відшкодування цих витрат : Наказ Міністерства юстиції від 30 листопада 2011 року № 3430/5

54. Про звернення громадян : Закон України від від 02.10.1996 № 393/96-ВР. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>

55. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV / Верховна Рада України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>

56. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська Конвенція) від 25.06.1998 [офіційний текст] / ООН / дата підписання від імені України: 25.06.1998; дата ратифікації Україною: 06.07.1999; дата набрання чинності для України: 30.10.2001. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_015

57. Конвенція про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних від 28.01.1981 / Рада Європи / дата ратифікації Україною: 06.07.2010; дата набрання чинності для України: 01.01.2011 [офіційний текст]. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_326

58. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966 / ООН / ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР №2148-VIII від 19.10.73 [офіційний текст]. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043

59. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 (Редакція від 01.06.2010) / Рада Європи / ратифіковано Законом № 475/97-ВР від 17.07.97 [офіційний текст]. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004?test=dCCMfOm7xBWMLryEZiEWNJ7fHI48Us80msh8Ie6

Інформаційні ресурси:

1. Локальна внутрішня університетська мережа.
2. Верховна Рада України <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>
3. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/control/>
4. Міністерство внутрішніх справ України <http://mvs.gov.ua/>
5. Міністерство інформаційної політики України* <http://mip.gov.ua/>
6. Міністерство інфраструктури України* <http://mtu.gov.ua/>
7. Міністерство юстиції України* <https://minjust.gov.ua/>
8. Державна архівна служба України <http://www.archives.gov.ua/>
9. Державна служба статистики України www.ukrstat.gov.ua/
10. Державна служба фінансового моніторингу України www.sdfm.gov.ua/
11. Державна фіскальна служба України sfs.gov.ua/
12. Державне агентство з питань електронного урядування України* www.dknii.gov.ua/
13. Державне агентство України з питань кіно dergkino.gov.ua/
14. Державна екологічна інспекція України www.dei.gov.ua/
15. Державна інспекція навчальних закладів України dinz.gov.ua/index.php/uk-ua/
16. Державна інспекція енергетичного нагляду України <https://den.energy.gov.ua/>
17. Державна інспекція ядерного регулювання України www.snrc.gov.ua/
18. Державна аудиторська служба України www.dkrs.gov.ua/
19. Український інститут національної пам'яті* www.memory.gov.ua/

20. Державний комітет телебачення і радіомовлення України
comin.kmu.gov.ua/

21. Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту
інформації України www.dsszzi.gov.ua/